

50 lat Gniazda Sokolników

Pierwsza odznaka Klubu

Polski Klub Sokolników PZŁ Gniazdo Sokolników
Warszawa 2022

Wstęp

Udokumentowany początek współczesnego sokolnictwa i Gniazda Sokolników to lata 70. XX wieku. W dwóch miejscach – Tucholi i Czempiniu, pasjonaci sokolnictwa Czesław Sielicki i Zygmunt Pielowski postanowili reaktywować piękną polską tradycję jaką jest układanie i polowanie z ptakiem łowczym. Połączenie działań oraz ich wspólny wysiłek zaowocował powołaniem 25 listopada 1972 r. przez Zarząd Główny PZŁ Zespołu do opracowania zasad uprawiania sokolnictwa w Polsce. 9 grudnia 1972 r. odbyło się w Poznaniu pierwsze posiedzenia Zespołu w składzie: Waclaw Lesiński, Andrzej Mania, Zygmunt Pielowski i Czesław Sielicki. Uczestnicy zebrania z dużym entuzjazmem przyjęli inicjatywę Zarządu Głównego PZŁ pod przewodnictwem Jerzego Krupki, mającą na celu odrodzenie polskiego sokolnictwa.

W trakcie zebrania wybrano Zarząd Sekcji Sokolniczej Gniazdo Sokolników, którego prezesem został Zygmunt Pielowski. Postanowiono, że siedzibą sekcji będzie Stacja Badawcza PZŁ w Czempiniu, natomiast głównym ośrodkiem szkoleniowym Technikum Leśne w Tucholi (w Tucholi od 1971 r. istniała już sokolarnia), w którym w 1973 r. odbędzie się pierwszy kurs sokolniczy. Napisania podręcznika dla sokolników podjął się wiceprezes do spraw szkolenia Czesław Sielicki, który już był autorem opracowania „Układanie ptaków łowczych” wydanego w 1972 r.

Pierwszy Zarząd opracował instrukcję w sprawie organizacji i zasad działania Sekcji Sokolniczej Polskiego Związku Łowieckiego, która została zatwierdzona przez Zarząd Główny PZŁ 21 lipca 1975 r. Pracowano również nad wprowadzeniem uzupełnień do Regulaminu Polowań PZŁ uwzględniających specyfikę i potrzebę polowania z ptakami łowczymi oraz uzyskaniem zezwolenia Ministra Leśnictwa na pozyskanie i przetrzymywanie jastrzębi do celów sokolniczych.

Dzięki inicjatywie Zygmunta Pielowskiego i staraniom Zarządu 5 października 1973 r. Sekcja Sokolnicza „Gniazdo Sokolników” została przyjęta do Międzynarodowej Organizacji do Spraw Sokolnictwa i Ochrony Ptaków Drapieżnych (IAF). Do dnia dzisiejszego Gniazdo pozostaje aktywnym członkiem IAF, czego najlepszym dowodem jest fakt, że wiceprezydentem ds. Europy, Afryki i Oceanii w latach 2016–2021 był Janusz Sielicki oraz to, że

Fot. Adam Doplerata

w 2022 r. zebranie delegatów IAF reprezentujących kluby sokolnicze z całego świata odbyło się w Polsce, w Pińczowie.

Z inicjatywy członków Sekcji od 1973 r. odbywają się Zjazdy Sokolnicze, które obecnie przyjęły nazwę Łowów z Sokołami. Pierwszy Zjazd miał miejsce w Kobylnikach. W trakcie zjazdów do 1984 r. odbywało się również walne zebranie członków Sekcji. Od 1985 r. walne zebranie ma miejsce wiosną każdego roku, natomiast Łowy odbywają się jesienią. W 50-letniej historii Gniazda tylko dwukrotnie nie można było przeprowadzić wspólnego polowania. W 2005 r. z powodu wystąpienia ptasiej grypy zostały odwołane Łowy w Niepołomicach, a w 2020 r. z powodu pandemii COVID-19 nie odbyły się Łowy w Pińczowie. Do 2005 r. Łowy organizowane były w różnych miejscach w kraju. Od 2006 r. miejscem Łowów jest gościnną i obfitująca w zwierzynę drobną Ziemia Kielecka. Z okazji Łowów zawsze wydawane jest niepowtarzalne zaproszenie i okolicznościowa pamiątka.

W latach 1972–2000 zarządy Klubu były wybierane na 3 lata, a od 2000 r. – na pięcioletnią kadencję. Bywało, że wydarzenia wewnątrz Klubu lub przyczyny losowe modyfikowały długość kadencji.

Od samego początku zarządy Gniazda starały się dokumentować działalność polskich sokolników. W 1981 r. powstała Kronika Gniazda Sokolników barwnie opisująca sokolnicze wydarzenia. Kronikarzami byli Grzegorz Dzik, dokonujący wpisów w latach 1981–1988 i Henryk Mąka, który opisał Łowy w Rokosowie w 1989 r. W latach 1995–2017 ukazało się sześć numerów biuletynu „Myślistwo ptasze” o tematyce sokolniczej, napisanych przez członków Gniazda.

Zawsze największym problemem dla pasjonatów sokolnictwa i jednocześnie najtrudniejszym wyzwaniem dla Zarządów była walka o przepisy prawne przychylne dla polowania z ptakiem. Najważniejszym sukcesem było wpisanie do Ustawy Prawo łowieckie w 1995 r. łowienia zwierzyny przy pomocy ptaków łowczych jako jednego z dwóch sposobów polowania. W 2022 r. zostały wprowadzone przepisy tworzące swego rodzaju „sokolniczy kalendarz polowań”, który ma ogromny wpływ na efektywność układania ptaków łowczych oraz ułatwia polowanie z nim.

Wielokrotnie przed powstaniem przepisów prawa niekorzystnych dla sokolnictwa broniła sokolników ich działalność na rzecz ochrony ptaków drapieżnych. W wielu ośrodkach rehabilitacji ptakami opiekują się sokolnicy. Chlubnym przykładem jest prowadzony przez uczniów Ośrodek Rehabilitacji Ptaków Drapieżnych „Dżawat” przy Technikum Leśnym w Warcinie oraz Ośrodek Rehabilitacji Ptaków Drapieżnych przy Zespole Szkół Leśnych w Zagnańsku.

Od 1990 do 2009 r. sokolnicy z Gniazda Sokolników pod nadzorem Ministerstwa Środowiska i przy współudziale szeregu instytucji w tym urzędów wojewódzkich, parków narodowych, parków krajobrazowych i nadleśnictw prowadzili program restytucji sokoła wędrownego, który całkowicie wyginął w Polsce. W tym okresie wypuszczono na wolność 345 młodych sokołów. Od 2010 r. prace nad przywróceniem charakterystycznego dla Polski ekotypu nadrzewnego sokoła wędrownego rozpoczęło Stowarzyszenie na rzecz Dzikich Zwierząt „Sokół”. W latach 2010–2022 na wolność wypuszczono 1021 młodych sokołów pochodzących z sokolniczych hodowli wolierowych. Dzięki temu

obecnie dzikie sokoły wędrowne są ozdobą polskiego nieba i z powodzeniem rozmnażają się na wolności.

Ważne znaczenie dla pozytywnego odbioru sokolnictwa przez społeczeństwo ma biologiczna, sokolnicza ochrona lotnisk, upraw, obiektów sportowych, obiektów infrastruktury miejskiej. Sokolnicy uczestniczą również w wielu uroczystościach, pokazach, targach, ocieplając wizerunek łowiectwa.

Sokolnictwo jest dawną polską tradycją. W minionych wiekach Polska znana była ze wspaniałych ptaków łowczych układanych przez wybitnych sokolników na królewskich dworach. Pielęgnowanie sztuki układania i polowania z ptakiem łowczym jest jednym z najważniejszych celów Gniazda Sokolników. W 2015 r. dzięki staraniom polskich sokolników „Sokolnictwo żywa tradycja” zostało wpisane na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego. W 2016 r. z rąk Ministra Kultury zarząd Gniazda otrzymał certyfikat wpisu. W 2017 r. w Muzeum Pałac Zamoyskich w Kozłówce odbyła się wystawa „Chwal Ćwik! Żywa tradycja sokolnictwa”, przeniesiona następnie do Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w Łazienkach Królewskich. Inicjatorem i współorganizatorem obok Muzeum Zamoyskich było Gniazdo Sokolników. Wystawa zgromadziła ekspozyty związane z sokolnictwem wypożyczone z muzeów i kolekcji prywatnych z całego kraju. W 2021 r. polskie sokolnictwo zostało wpisane na Listę Reprezentatywną Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego Ludzkości UNESCO. Uroczyste wręczenie certyfikatu wpisu odbyło się w trakcie obchodów 50-lecia Gniazda Sokolników w dniu 10 listopada 2022 r.

Sedno i sens Polskiego Klubu Sokolników PZŁ Gniazdo Sokolników to oczywiście sokolnicy – jego członkowie. Niewyczerpywalnym źródłem myśliwych polujących pod pierzem są technika leśne. Z sokolarni i kół działających do tej pory pierwsze powstało w 1971 r. Było to Koło Sokolników „Raróg” w Tucholi. Kolejne w Rogozińcu i Warcinie rozpoczęły działalność w 1974 r., w Zagnańsku – w 1981 r. Przez kilka lat od 1982 r. działała Sekcja Sokolnicza „Birkut” przy Technikum Weterynaryjnym we Wrześni.

Każdego sokolnika obowiązują wszystkie przepisy prawa dotyczące myśliwych i dodatkowo przyjęte przez Naczelną Radę Łowiecką w 2017 r. zasady postępowania zawarte w zbiorze „Etyka sokolnicza” autorstwa kolegów Zbigniewa Bonczara i Krzysztofa Jana Szpetkowskiego. Przynależność do Klubu jest dobrowolna. Od wielu lat członkami Gniazda jest około 150 osób – każdy z nich wnosząc w działanie Klubu swoją pracę, swoje pomysły i doświadczenia staje się niezastąpiony.

Pamięci Tych, którzy odeszli na zawsze w kwietniu 2014 r. odsłonięto w Stacji Badawczej PZŁ w Czempiniu pamiątkowy obelisk „PAMIĘCI POLSKICH SOKOLNIKÓW”.

Z okazji 50. urodzin Gniazda Sokolników życzę wszystkim Koleżankom i Kolegom, aby słowa naszego Kolegi Zbyszka Bonczara: **„Każdy polujący sokół jest mój!”**, były tak jak do tej pory aktualne i mimo dzielących nas różnic łączyły w sokolniczej pasji.

*W imieniu Zarządu Gniazda Sokolników
Adam Dopierała
Pińców, 2022 r.*

Introduction

The documented beginnings of modern falconry in Poland and the Falconers' Nest ("Gniazdo Sokolników") date back to the 1970's. Two falconry enthusiasts — Czesław Sielicki and Zygmunt Pielowski — decided to reactivate the beautiful Polish tradition of manning and hunting with birds of prey in Tuchola and Czempień. Their combined efforts resulted in the General Board of the Polish Hunting Association establishing a team tasked with developing principles for falconry in Poland on 25 November 1972. On 9 December 1972, the first meeting of the team, consisting of Wacław Lesiński, Andrzej Mania, Zygmunt Pielowski and Czesław Sielicki, was held in Poznań. The participants of the meeting welcomed with great enthusiasm the initiative of the General Board of the Polish Hunting Association under the leadership of Jerzy Krupka to revive Polish falconry. During the meeting, the Board of Directors of the Falconry Section — Falconers' Nest — was elected,

Fot. Adam Dopierata

with Zygmunt Pielowski as president. It was decided that the headquarters of the Section would be the Research Station of the Polish Hunting Association in Czempień, while the main training centre would be the Forestry Technical High School in Tuchola (there had already been a falconry centre in Tuchola since 1971), where the first falconry course would be held in 1973. The job of writing a manual for falconers was undertaken by the vice president responsible for training, Czesław Sielicki, who was already the author of the publication "Manning Birds of Prey", published in 1972.

The first Board prepared a manual concerning the organisation and principles of operation of the Falconry Section of the Polish Hunting Association, which was approved by the General Board of the Polish Hunting Association on 21 July 1975.

They also worked on introducing amendments to the Hunting Regulations of the Polish Hunting Association to take into account the specificity and the need to hunt with birds of prey and to obtain a permit from the Minister of Forestry to capture and keep hawks for falconry purposes.

Thanks to the initiative of Zygmunt Pielowski and the efforts of the Board, on 5 October 1973 the Falconry Section — Falconers' Nest — was accepted into the International Association for Falconry and Conservation of Birds of Prey (IAF). To this day, the Nest remains

an active member of the IAF, the best evidence of which is the fact that the vice president for Europe, Africa and Oceania in the years 2016–2021 was Janusz Sielicki. Additionally, in 2022 the meeting of the IAF delegates representing falconry clubs from all over the world was held in Pińczów, Poland.

Upon the initiative of the members of the Section, Falconry Conventions have been held since 1973, which have now taken the name of Hunting with Falcons. The first convention took place in Kobylniki. During the conventions until 1984, a General Assembly of the Section's members was also held. Since 1985, the General Assembly has taken place in the spring of each year, while the Hunt takes place in the autumn. In the 50 year history of the Nest, only on two occasions has it not been possible to hold a joint hunt. In 2005, the Hunt in Niepołomice was cancelled due to the bird flu outbreak, and in 2020, the Hunt in Pińczów was called off due to the COVID-19 pandemic. Until 2005, the Hunts were organised in various locations in the country. Since 2006, the Hunt has been held in the hospitable and game-rich Kielce region. To celebrate the Hunt, we always issue a unique invitation and a commemorative souvenir.

From 1972 to 2000 the Section's Board of Directors was elected for 3 years, and since 2000 for a 5-year term. At times, internal Section happenings or accidental causes have altered the length of the term of office.

From the very beginning, the Boards of the Nest tried to document the activities of Polish falconers. In 1981, the Chronicle of the Falconers' Nest was created, colourfully describing falconry events. The chroniclers were Grzegorz Dzik, who recorded the entries in 1981–1988, and Henryk Mąka, who described the 1989 Rokosowo Hunt. Between 1995 and 2017, six issues of the „Bird Hunting” newsletter on the subject of falconry were published, written by members of the Nest.

It has always been the biggest challenge for falconry enthusiasts and at the same time the most difficult task for the Boards to advocate for legislation sympathetic towards hunting with birds of prey. The most important success was the inclusion of game hunting with birds of prey as one of the two hunting methods in the 1995 Act. In 2022, provisions were introduced creating a kind of “falconry hunting calendar”, which has a great impact on the effectiveness of manning birds of prey, and it facilitates hunting with them.

On many occasions, falconers have been defended against the creation of laws unfavourable to falconry by their activities for the protection of birds of prey. In many rehabilitation centres, birds are cared for by falconers. A praiseworthy example is the „Dżawat” Birds of Prey Rehabilitation Centre run by students at the Forestry Technical High School in Warcino and the Birds of Prey Rehabilitation Centre at the Forestry School Complex in Zagnańsk.

From 1990 to 2009, falconers from the Falconers' Nest, under the supervision of the Ministry of Environment and with the participation of several institutions, including provincial offices, national parks, landscape parks, and forest districts carried out a programme for the restitution of the peregrine falcon, which had become completely extinct in Poland. During this period, 345 young falcons were released into the wild. Since 2010, the work on the restoration of the peregrine falcon ecotype, characteristic of Poland, has been carried out by the Association for Wild Animals „Falcon”. Between 2010 and 2022, 1,021 young

falcons from falconry aviary farms were released into the wild. As a result, wild peregrines now adorn the Polish sky and successfully breed in the wild.

An important factor in the positive perception of falconry by the public has been the biological, or falconry-based, protection of airfields, crops, sports facilities, and urban infrastructure facilities. Falconers also participate in many ceremonies, shows, and fairs raising the profile of hunting.

Falconry is an age-old Polish tradition. In bygone centuries, Poland was known for the magnificent birds of prey manned by outstanding falconers at royal courts. Cultivating the art of manning and hunting with birds of prey is one of the most important goals of the Falconers' Nest. In 2015, thanks to the efforts of Polish falconers, „Falconry, a living human heritage” was included on the National List of Intangible Cultural Heritage. In 2016, from the hands of the Minister of Culture, the Nest's management received the certificate of entry. In 2017, the Zamoyski Palace Museum in Kozłówka hosted an exhibition entitled „Chwał Ćwik ! The living tradition of falconry” later transferred to the Museum of Hunting and Horsemanship in the Royal Łazienki Park. The initiator and co-organiser, alongside the Zamoyski Museum, was the Falconers' Nest. The exhibition brought together exhibits related to falconry borrowed from museums and private collections from all over the country. In 2021, Polish falconry was inscribed on the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage. The ceremonial presentation of the certificate of inscription took place during the celebration of the 50th anniversary of the Falconers' Nest on 10 November 2022.

The focus and meaning of the Polish Falconers' Section — Falconers' Nest — is, of course, the falconers - its members. An inexhaustible source of feather hunters are forestry technical high schools. The first falconry club was established in 1971. It was known as the Falconry Circle „Raróg” in Tuchola. The next ones in Rogoziniec and Warcino started in 1974 and Zagnańsk in 1981. For several years, starting in 1982, the Falconry Section „Birkut” was active at the Veterinary Technical High School in Września.

Every falconer is bound by all the laws applicable to hunters and, in addition, the rules of conduct adopted by the Supreme Hunting Council in 2017 as contained in the work entitled „Falconry Ethics” written by colleagues Zbigniew Bonczar and Krzysztof Jan Szpetkowski.

Membership in the Nest is voluntary. For many years, there have been about 150 members of the Nest - each contributing their work, ideas, and experiences to the Section's activities and thus becoming irreplaceable.

To commemorate those who have passed away forever, a commemorative obelisk „IN MEMORY OF POLISH FALCONERS” was unveiled at the Polish Hunting Association's Research Station in Czempin in April 2014.

To mark the 50'th birthday of the Falconers' Nest, I wish all my colleagues may the words of our friend Zbyszek Bonczar: „**Every hunting falcon is mine!**” be as relevant today as they have been so far and, despite our differences, unite us in our falconry passion.

On behalf of the Board of the Falconers' Nest
Adam Dopierała
Pińczów 2022

Polski Klub Sokolników Polskiego Związku Łowieckiego Gniazdo Sokolników

Gniazdo Sokolników zostało utworzone w roku 1972 jako specjalistyczna sekcja **Polskiego Związku Łowieckiego** podlegająca Zarządowi Głównemu. Gniazdo posiada własny **Regulamin**, pieczęcie i odznaki, a jego działalnością kieruje **Zarząd** wybierany na pięcioletnie kadencje. W roku 1998 przyjęto rozszerzoną nazwę – Krajowy Klub Sokolników i Ochrony Ptaków Drapieżnych PZŁ – Gniazdo Sokolników. W październiku 2013 uchwałą Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego zostały zmienione regulamin i nazwa Gniazda. Obecna pełna nazwa to: Polski Klub Sokolników Polskiego

Związku Łowieckiego Gniazdo Sokolników.

Głównymi zadaniami Gniazda jest kultywowanie tradycji i sztuki sokolnictwa oraz działalność na rzecz ochrony ptaków drapieżnych. Obecnie do Gniazda należy około 150 osób z całego kraju. Oprócz polowania z **ptakami łowczymi** członkowie prowadzą również: **hodowlę** i **rehabilitację** ptaków drapieżnych, **reintrodukcję** sokołów wędrownych, **ochronę biologiczną** obiektów i upraw, a także **pokazy** układania ptaków oraz **zajęcia edukacyjne**. Dorocznymi spotkaniami sokolników są: wiosenne **Walne Zebrania Gniazda** oraz jesienne **Konkursy Latawcowe** i **Międzynarodowe Łowy z Sokołami**.

Głównym ośrodkiem szkoleniowo-organizacyjnym Gniazda jest **Stacja Badawcza PZŁ w Czempiniu**, gdzie odbywają się doroczne **kursy sokolnicze**. Gniazdo utrzymuje kontakty z podobnymi klubami zagranicznymi. Jest również członkiem **Międzynarodowego Stowarzyszenia Sokolnictwa i Ochrony Ptaków Drapieżnych (IAF)**, w którym ma swojego delegata.

Członkostwo Gniazda można uzyskać po dobytciu stażu kandydackiego, na który mogą zostać przyjęte osoby pełnoletnie, będące członkami lub stażystami Polskiego Związku Łowieckiego.

Zarządy Gniazda Sokolników od 1972 r.

1972-1974

25 listopada 1972 r. Przewodniczący ZG PZŁ dr Jerzy Krupka powołał Zespół mający opracować zasady uprawiania sokolnictwa w Polsce.

Pierwsze spotkanie Zespołu odbyło się w Poznaniu 9 grudnia 1972 r. Wzięli w nim udział: Wacław Lesiński, Andrzej Mania, Zygmunt Pielowski, Czesław Sielicki. W trakcie spotkania przyjęto nazwę: Klub „Gniazdo Sokolników” oraz powołano Zarząd w składzie:

Prezes – Zygmunt Pielowski

Zastępca Prezesa ds. szkolenia – Czesław Sielicki

Zastępca Prezesa ds. informacji i propagandy – Wacław Lesiński

Sekretarz – Andrzej Mania

Członek Zarządu – Eugeniusz Manthej

Siedziba Zarządu: Stacja Badawcza PZŁ w Czempiniu

Ośrodek Szkoleniowy: TL w Tucholi

1974-1975

Prezes – Zygmunt Pielowski

Zastępca Prezesa ds. szkolenia – Czesław Sielicki

Sekretarz – Wojciech Bresiński

Członek Zarządu – Andrzej Mania

Członek Zarządu – Leszek Sawicki

Członek Zarządu – Antoni Szumełda

1975-1978

Przewodniczący (Sokolniczy) – Czesław Sielicki

Wiceprzewodniczący ds. szkolenia – Zygmunt Pielowski

Sekretarz – Jan Edward Zienowski

Członek Zarządu – Andrzej Mania

Członek Zarządu – Antoni Szumełda

Siedziba Klubu: OHZ Pelplin w Kulicach

(Sokolniczy – pierwszy raz tytuł pojawia się w dokumentach w 1975 r., zgodnie z „Instrukcją Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego w sprawie organizacji i zasad działania sekcji sokolniczej PZŁ” z 21 lipca 1975 r. Od tego czasu w dokumentach tytuły „Przewodniczący” oraz „Prezes” pojawiają się sporadycznie i stopniowo zostają zmienione na tytuł „Sokolniczy”.)

1978-1979

Sokolniczy – Zygmunt Pielowski

Wicesokolniczy ds. szkolenia – Antoni Szumełda

Sekretarz – Wojciech Bresiński

Członek Zarządu – Andrzej Mania

Członek Zarządu – Jan Edward Zienowski

1979-1982

Sokolniczy – Antoni Szumęłda
Wicesokolniczy ds. szkolenia – Czesław Sielicki
Sekretarz – Jan Edward Zienowski
Członek Zarządu – Zygmunt Pielowski
Członek Zarządu – Andrzej Mania
Członek Zarządu – Wojciech Bresziński

1982-1984

Sokolniczy – Antoni Szumęłda (od 1983 r. odpowiedzialny za: oficjalne reprezentowanie Gniazda, prowadzenie ewidencji członków Gniazda, prowadzenie rejestru ptaków łowczych, produkcję akcesoriów sokolniczych)
Wicesokolniczy – Grzegorz Wiśniewski (od 1983 r. odpowiedzialny za finanse i organizację szkoleń)
Sekretarz – Grzegorz Dzik (od 1983 r. odpowiedzialny za prowadzenie Kroniki Gniazda Sokolników)
Członek Zarządu – Czesław Sielicki (od 1983 r. odpowiedzialny za propagandę sokolniczą)
Członek Zarządu – Marek Pinkowski (od 1983 r. odpowiedzialny za hodowlę wolierową i ochronę ptaków drapieżnych)

1984-1985

Sokolniczy – Antoni Szumęłda
Wicesokolniczy – Grzegorz Wiśniewski
Sekretarz – Grzegorz Dzik
Członek Zarządu – Czesław Sielicki
Członek Zarządu – Leszek Stryj

1985-1987

Sokolniczy – Marek Cieślikowski
Wicesokolniczy ds. szkolenia – Marek Pinkowski
Sekretarz – Dariusz Pierzchalski
Członek Zarządu – Hubert Jaszewski
Członek Zarządu – Leszek Stryj

1987-1988

Sokolniczy – Marek Pinkowski
Sekretarz – Dariusz Pierzchalski
Członek Zarządu – Hubert Jaszewski
Członek Zarządu – Leszek Stryj
Członek Zarządu – Janusz Sielicki

1988-1992

Sokolniczy – Marek Pinkowski
Wicesokolniczy ds. szkolenia – Dariusz Pierzchalski
Wicesokolniczy ds. hodowli – Mariusz Gruchała
Sekretarz – Krzysztof Kiszmanowicz
Członek Zarządu – Wojciech Węclawowicz

1992-1995

Sokolniczy – Marek Pinkowski
Wicesokolniczy – Dariusz Pierzchalski
Sekretarz – Henryk Mąka
Członek Zarządu – Elisabeth Trommer

1995-1998

Sokolniczy – Grzegorz Wiśniewski
Wicesokolniczy – Mąka Henryk
Sekretarz – Dariusz Dąbrowski
Skarbnik – Grzegorz Dzik
Członek Zarządu – Elizabeth Breidenstein-Trommer

1998-2000

Sokolniczy – Grzegorz Wiśniewski
Wicesokolniczy – Mąka Henryk
Sekretarz – Dariusz Dąbrowski
Skarbnik – Grzegorz Dzik
Członek Zarządu – Krzysztof Staniszewski

2000-2005

Sokolniczy – Henryk Mąka
Wicesokolniczy – Grzegorz Dzik
Sekretarz – Sławomir Sielicki
Skarbnik – Krzysztof Staniszewski
Członek Zarządu – Mariusz Nowogrodzki (2000-2002), Adam Mroczek (2002-2005)

2005-2010

Sokolniczy – Henryk Mąka
Wicesokolniczy – Grzegorz Dzik
Sekretarz – Adam Mroczek
Skarbnik – Rafał Kruk
Członek Zarządu – Adam Dopierała

2010-2012

Sokolniczy – Paweł Kowalski
Zastępca Sokolniczego – Piotr Piotrowski
Sekretarz – Krzysztof Staniszewski
Skarbnik – Paweł Muzyka
Członek Zarządu – Paweł Wieland

2012-2014

Sokolniczy – Marek Pinkowski
Zastępca Sokolniczego – Krzysztof Staniszewski
Sekretarz – Paweł Wieland
Skarbnik – Paweł Muzyka
Członek Zarządu – Henryk Mąka

2014-2015

Zastępca Sokolniczego – Krzysztof Staniszewski
Sekretarz – Paweł Wieland
Skarbnik – Paweł Muzyka
Członek Zarządu – Henryk Mąka

2015 - ...

Sokolniczy – Adam Dopierała
Zastępca Sokolniczego – Rafał Kruk
Sekretarz – Tomasz Wykner
Skarbnik – Marek Woźniak
Członek Zarządu – Adam Mroczek

Odnaczenia klubowe – KARNALE: brązowy, srebrny i złoty

Historia Łowów z Sokołami

1973 r. – I Łowy z Sokołami, Kobylniki

Arch. Gniazda Sokolników

1974 r. – II Łowy z Sokołami – Dni Sokolnictwa, Czempień

1975 r. – III Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Kobylniki

INFORMATOR

Uczestnicy Łowów zostaną zakwaterowani w budynku Kom. PGR Kobylniki (tel. Krasowice-288). Zamówienie na noclegi i wyżywienie z podaniem Hotel osób należy składać do dnia 28. XI. 1975 r. na adres: Zarząd Wojskowiński PZL ul. Gen. Sułkiewskiego 4, 61-100 Toczul (tel. 226-80). Piski łowne zostaną umieszczone w bazaltarni OHE "Rożniaty", (tel. 412 Krasowice).

Przyjazd uczestników Łowów wskazany jest w godz. popołudniowych dn. 5. XII. 1975 r. - najpóźniej do bazaltarni zebrania umieszczania pisków, a następnie do budynku PGR Kobylniki celem zakwaterowania się. Zarówno PGR Kobylniki jak i bazaltarnia OHE „Rożniaty” znajdują się 1 km od Krasowicy. Z Inowrocława do Krasowicy odjazd PKP i PKS oraz do Kobylnek z Krasowicy i Inowrocława odjazd PKS (przystanek Kobylniki).

Now. z Tesow 1188/75 O-3 130 sat.

III OGÓLNOPOLSKIE ŁOWY

Z SOKOŁAMI

KOBYLNIKI k/Krasowicy dnia 6-7. XII. 1975 r.

**ZARZĄD GNIAZDA SOKOLNIKÓW
przy POLSKIM ZWIĄZKU ŁOWIECKIM**

uprzejmie zaprasza

ZAPROSZENIE

W programie łowów przewiduje się:

1. Walne zebranie członków Klubu i wybór Zarządu
2. Egzamin dla kandydatów na członków Klubu
3. Polowanie z sokołami

kol. _____ na _____

III OGÓLNOPOLSKIE ŁOWY Z SOKOŁAMI

które odbędą się na terenie OHE „Rożniaty” k/Krasowicy.

Otwarcie łowów dnia 6. XII. 1975 r. o godz. 9.00
w Kom. KGH Kobylniki k/Krasowicy.
Sołectwo
dr Zygmunt Pielowski

1976 r. – IV Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Grodno-Pelplin

**OGÓLNOKRAJOWE
VIII KONKURSY PSÓW DZIKARZY
I NORWCÓW ORAZ
IV ŁOWY z SOKOŁAMI**

PROGRAM-INFORMATOR

Zaproszenia

ONE 26 PEL „PELPLIN” i „SŁONÓW” DN. 11-12-III 1976 R.

1977 r. – V Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Grodno

1978 r. – VI Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Czempień

1979 r. – VII Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Włocławek

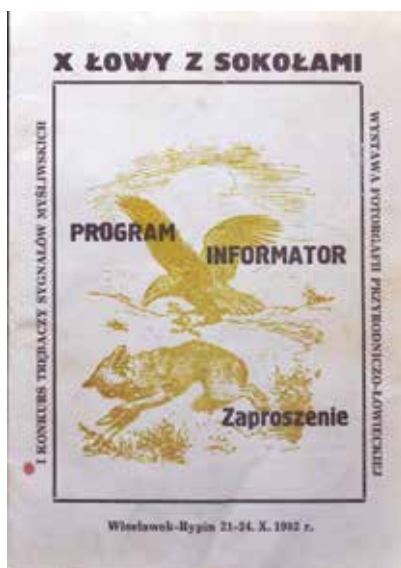
1980 r. – VIII Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Radziejów

1981 r. – IX Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Urszulewo

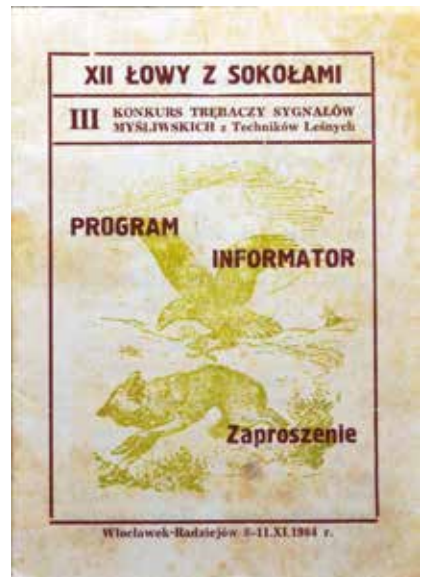
1982 – X Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Włocławek

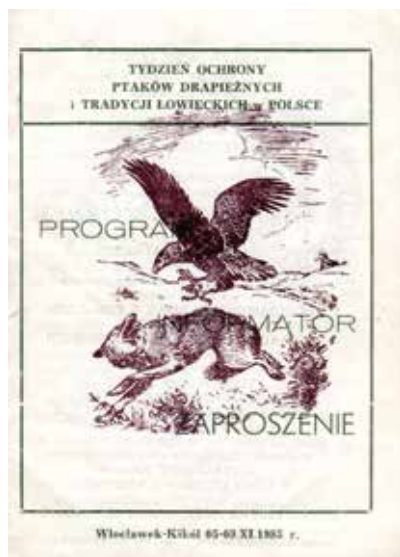
1983 r. – XI Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Ciechocinek

1984 r. – XII Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Radziejów

1985 r. – XIII Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Włocławek-Kikół

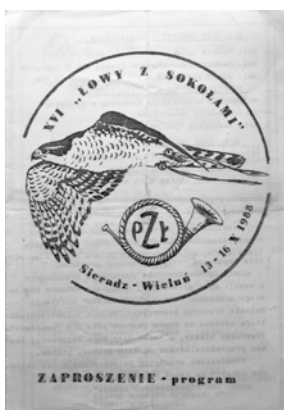
1986 r. – XIV Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Gębice

1987 r. – XV Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Czempin

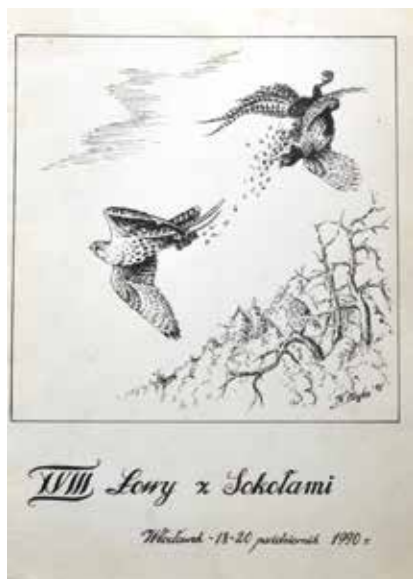
1988 r. – XVI Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Wieluń

1989 r. – XVII Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Rokosowo

1990 r. – XVIII Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Włocławek

1991 r. – XIX Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Wieluń

1992 r. – XX Jubileuszowe Łowy z Sokołami, Inowrocław

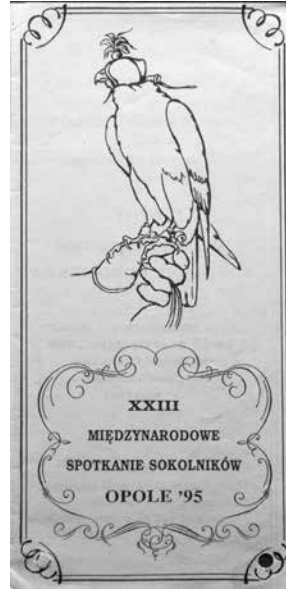
1993 r. – XXI Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Kobylniki

1994 r. – XXII Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Niepołomice

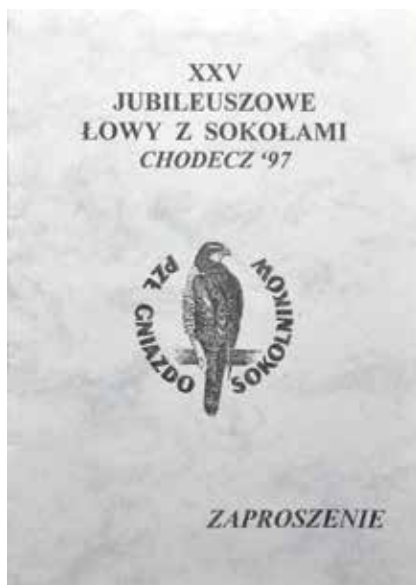
1995 r. - XXIII Międzynarodowe Łowy z Sokołami, Moszna

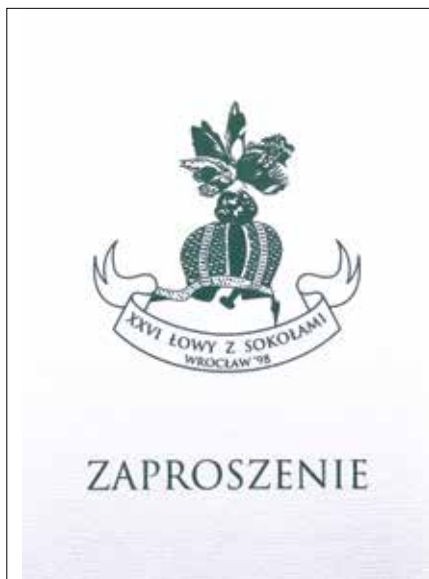
1996 r. - XXIV Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Ciechocinek

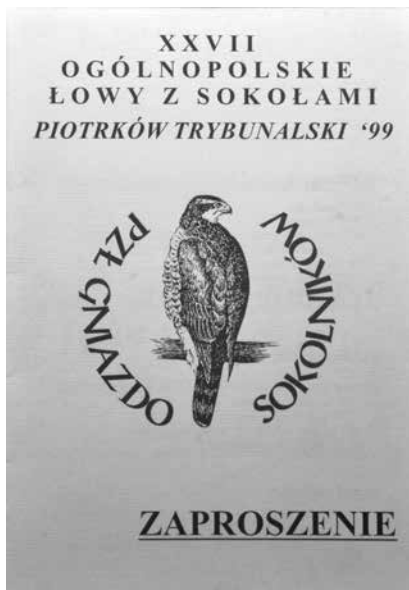
1997 r. – XXV Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Chodecz

1998 r. – XXVI Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Wrocław

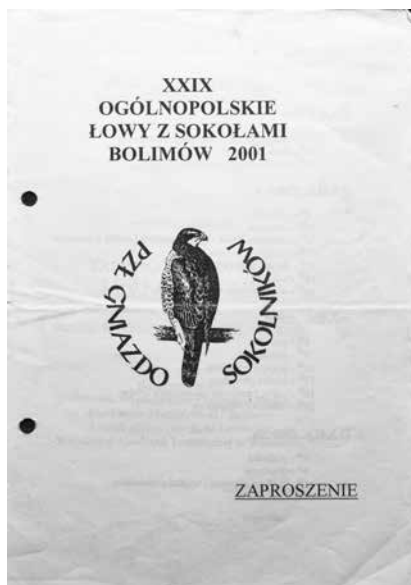
1999 r. – XXVII Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Piotrków Tryb.

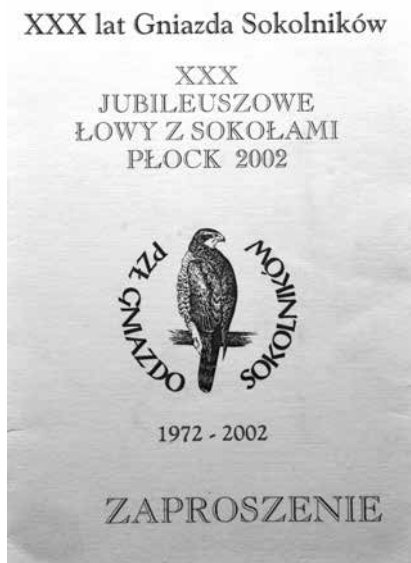
2000 r. – XXVIII Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Bolimów

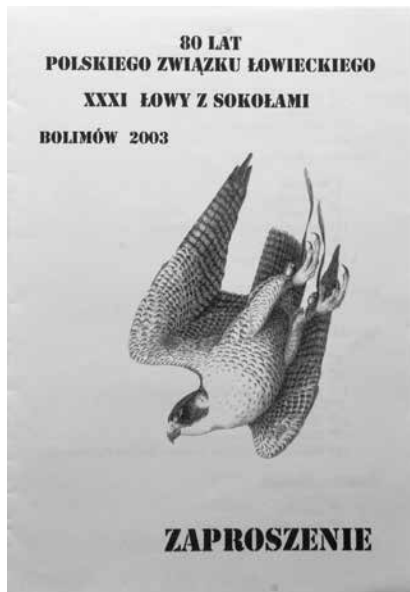
2001 r. – XXIX Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Bolimów

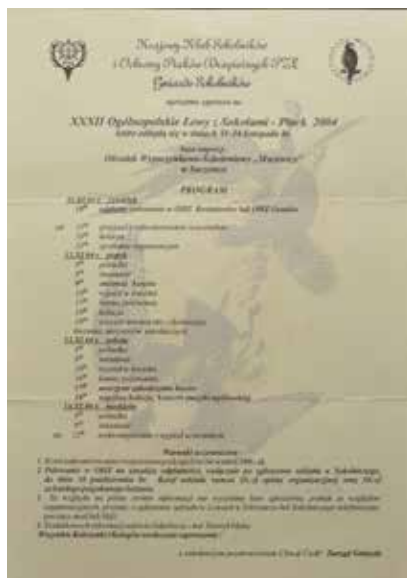
2002 r. – XXX Jubileuszowe Łowy z Sokołami, Płock-Soczewka

2003 r. – XXXI Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Bolimów

2004 r. – XXXII Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Płock-Soczewka

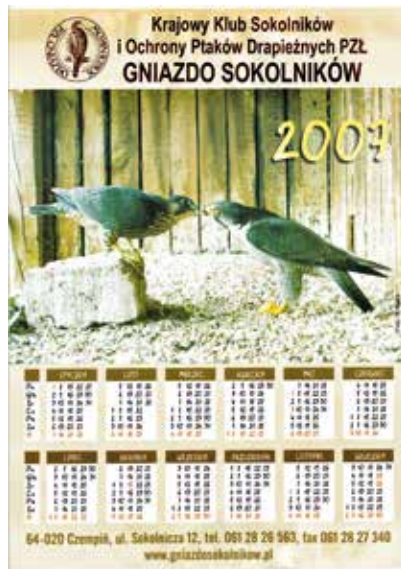
2005 r. – Niepołomice, Łowy odwołane z powodu ptasiej grypy

2006 r. – XXXIII Międzynarodowe Łowy z Sokołami, Busko-Zdrój

2007 r. – XXXIV Międzynarodowe Łowy z Sokołami, Busko-Zdrój

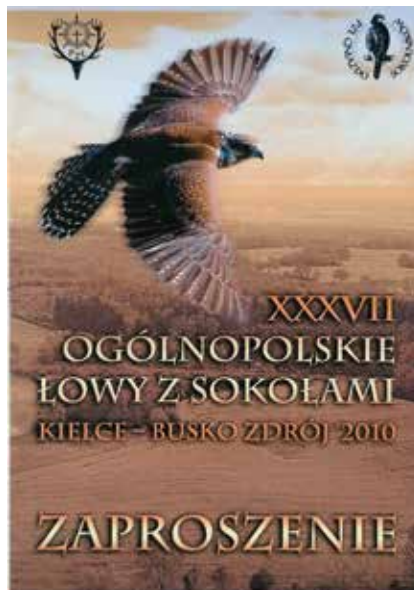
2008 r. – XXXV Jubileuszowe Łowy z Sokołami, Piotrków Tryb.

2009 r. – XXXVI Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Busko-Zdrój

2010 r. – XXXVII Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Busko-Zdrój

2011 r. – XXXVIII Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Busko-Zdrój

2012 r. – XXXIX Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Busko-Zdrój

2013 r. – XL Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Busko-Zdrój

2014 r. – XLI Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Busko-Zdrój

2015 r. – XLII Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Busko-Zdrój

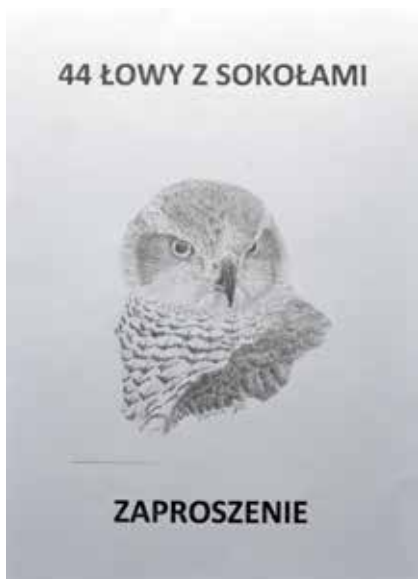

PROKURACJA 42 ŁOWYMI
Środa - 11 listopada 2015
 13:00 – przygotowanie i oblatywanie sokołów
 15:00 – oblatywanie
 16:00 – spotkanie organizacyjne, umowa łowczych, kierownik oblatywania sokołów
Czwartek - 12 listopada 2015
 7:30 – spotkanie
 9:00 – spotkanie (stacja 42 w Międzyzdrojach) i spotkanie z Łowcami
 10:00 – wyjazd w Busko
 11:00 – koniec polowania
 19:00 – oblatywanie
 20:00 – spotkanie (stacja 42) kierownik oblatowania sokołów
Piątek - 13 listopada 2015
 7:30 – spotkanie
 10:00 – wyjazd w Busko
 17:00 – koniec polowania
 18:00 – spotkanie (STACJA 42) w Świdku, Agencja
Sobota - 14 listopada
 7:30 – spotkanie
 10:00 – wyjazd w Busko
 11:00 – koniec polowania – spotkanie z Łowcami i Łowcami
 19:00 – oblatywanie
 20:00 – spotkanie z Łowcami, umowa łowczych, kierownik oblatywania sokołów
Niedziela - 15 listopada 2015
 7:30 – spotkanie
 – wyjazd w Busko

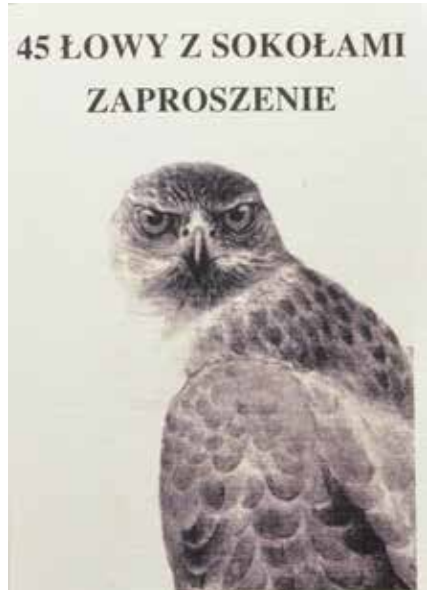
2016 r. – XLIII Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Busko-Zdrój

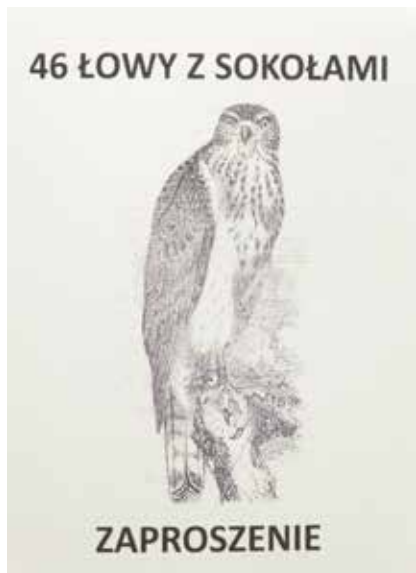
2017 r. – XLIV Ogólnopolskie Łowy z Sokołami, Pińczów

2018 r. – XLV Międzynarodowe Łowy z Sokołami, Pińczów

2019 r. – XLVI Międzynarodowe Łowy z Sokołami, Pińczów

2020 r. – Pińczów – Łowy odwołane z powodu pandemii COVID-19

2021 r. – XLVII Międzynarodowe Łowy z Sokołami, Pińczów

2022 r. – XLVIII Międzynarodowe Łowy z Sokołami, Pińczów

Polskie sokolnictwo na liście światowego dziedzictwa UNESCO

14 grudnia 2021 r. polskie sokolnictwo zostało wpisane na listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości UNESCO. To jedna z ważniejszych dat dla większości polskich sokolników, ponieważ wpis w dużym stopniu zabezpiecza tę niezwykłą dziedzinę łowiectwa przed zakusami, żeby ją zlikwidować, np. w wyniku nacisków organizacji pseudoekologicznych, maskujących się pod szyldem prozwierzęcych.

Wszyscy zdajemy sobie sprawę, jak trudne czasy nastały dla łowiectwa na świecie. Jest to spowodowane głównie rozwojem światopoglądu zwanego bambizmem. Wypacza on spojrzenie na przyrodę, a dotyczy często ludzi, których kontakt z naturą ogranicza się do klombu na parkingu. Takie osoby, gdy widzą na rękawicy sokolnika spętanego, a często też zakapturzonego ptaka łowczego, niejednokrotnie wyrażają oburzenie, choć same trzymają pieska na smyczy. Dodatkowo informacja o tym, że ptak poluje, jest uznawana za coś okropnego, choć dokładnie to samo dzieje się w naturze bez udziału człowieka. Wszystko to sprawia, że sokolnictwo na całym świecie stało się przedmiotem ataków mających na celu jego zakazanie jako zajęcia archaicznego i współcześnie niepotrzebnego. Oczywiście to nieprawda. Sokolnicy pełnią obecnie ważne funkcje, choćby ochraniają porty lotnicze, płody rolne czy też obiekty przemysłowe i zabytki, wykorzystując do odstraszenia ptactwa właśnie ułożone metodami sokolniczymi ptaki drapieżne.

W Polsce próby ochrony sokolnictwa podejmowane na gruncie formalnym zaczęły się w latach 90. ubiegłego wieku, choć wskrzeszenie tej niezwykłej formy łowów datuje się na 1972 r. Podczas prac nad ustawą Prawo łowieckie w 1995 r. sokolnictwo zostało wymienione jako jeden z dwóch dopuszczalnych sposobów polowania. Dodatkowo z racji tego, że sokolnicy polują z ptakami drapieżnymi, które znajdują się pod ochroną, konieczne było dostosowanie legislacji. Sensowne zapisy w ustawie o ochronie przyrody pojawiły się w 2008 r. Zliberalizowano wówczas zasady posiadania ptaków drapieżnych – wystarczyły do tego odpowiednie dokumenty potwierdzające legalność pochodzenia ptaka łowczego, które obowiązują w całej UE. Niestety przepisy po kilku latach zostały zmienione na mniej korzystne, wymusiły one bowiem uzyskanie dodatkowych zezwoleń na gatunki rodzime. To rozwiązanie obowiązuje do dziś.

Pierwszy duży sukces polscy sokolnicy osiągnęli 12 października 2015 r., kiedy we współpracy z ministerstwem kultury doprowadzili do wpisania sokolnictwa na krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Było to możliwe dzięki determinacji Janusza Sielickiego – wiceprzewodniczącego Międzynarodowego Stowarzyszenia na rzecz Sokolnictwa i Ochrony Ptaków Drapieżnych (IAF) – który przy wsparciu zarządu Polskiego Klubu Sokolników PZŁ „Gniazdo Sokolników” oraz kilku innych organizacji osiągnął pierwszy z zakładanych celów. Jak się później okazało, sukces został ogłoszony przedwcześnie, ponieważ wbrew Konwencji UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego sokolnicy również padli ofiarą niesprawiedliwej regulacji z 2018 r. zabra-

niającej zabierania ze sobą syna czy córki na polowanie z ptakiem łowczym. Zapytaliśmy więc, jak w takiej sytuacji mamy przekazywać wiedzę i umiejętności z pokolenia na pokolenie i chronić to dziedzictwo. Niestety odpowiedzi do dziś nie otrzymaliśmy.

Nie zraziło to jednak osób, które po raz kolejny dzięki swojej determinacji doprowadziły do, miejmy nadzieję, o wiele większego sukcesu – dopisania sokolnictwa w Polsce na listę światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO. Stało się to możliwe dopiero niedawno, ponieważ przy poprzednim rozszerzaniu listy reprezentatywnej w naszym prawodawstwie nie istniały jeszcze przepisy wykonawcze, które pozwalałyby na stosowny wpis.

Samo sokolnictwo znalazło się na liście UNESCO już w 2010 r., a dokonano tego pod przewodnictwem sokolników ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich. W następnych latach dochodziło na nią sokolnictwo w kolejnych krajach na całym świecie, a obecnie figuruje ich 24. Należy przy tym pamiętać, że ta dziedzina łowiectwa jest kultywowana w ponad 90 państwach, a IAF liczy przeszło 75 tys. członków.

Historia wpisu polskiego sokolnictwa na listę UNESCO obejmuje wiele lat. Częściowo wynika to z zaistniałej potrzeby uchwalenia odpowiednich przepisów w polskim prawie. Jednak i sama procedura ze względu na jej międzynarodowy charakter była długotrwała. Do tego należy pamiętać, że projekt rozłożono na dwa etapy. Pierwszy został ukończony w 2015 r. wpisem na listę krajową, a drugi – w grudniu 2021 r., kiedy dokonano wpisu na listę światową. Przygotowania trwały w zasadzie od ukończenia pierwszego etapu, finalizacja wniosku nastąpiła zaś w styczniu 2020 r. w Zjednoczonych Emiratach Arabskich.

Czy to oznacza, że sokolnicy mogą odetchnąć? Z całą pewnością nie. Zaledwie dzień po ogłoszeniu wpisu zarząd Gniazda Sokolników spotkał się na wirtualnej sesji, podczas której jednym z wielu pytań było: co dalej? To nie koniec działań na rzecz sokolnictwa w Polsce!

Adam Mroczek
członek zarządu Polskiego Klubu Sokolników PZŁ „Gniazdo Sokolników”

Artykuł ukazał się w „Braci Łowieckiej” nr 2/2022.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
z dnia 12 października 2015 r.

Sokolnictwo – żywa tradycja

zostało wpisane na
Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego

Prof. dr hab. Piotr Gliński

MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

prof. Małgorzata Omilanowska

DOZ-4090/15/IC

Warszawa, 29 października 2015 r.

**Polski Klub Sokolników PZL
„Gniazdo Sokolników”
Stowarzyszenie Na Rzecz Dzikich Zwierząt
"Sokół"**

Szanowni Państwo,

Uprzejmie informuję, że decyzją z dn. 12 października 2015 r. *Sokolnictwo - żywa tradycja* zostało wpisane na Krajową Listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Serdecznie gratuluję Wnioskodawcom, którzy podejmują wysiłek zachowania tradycji dla przyszłych pokoleń. Mam nadzieję, że wpis przyczyni się do promocji niematerialnego dziedzictwa kulturowego i zwiększenia świadomości ogółu społeczeństwa wagi przekazu międzypokoleniowego.

Z wyrazami szacunku

unesco

Intangible Cultural Heritage

Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage
The Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage has inscribed

Certyfikaty

Falconry, a living human heritage

on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity
upon the proposal of the United Arab Emirates, Austria, Belgium, Croatia, Czechia, France, Germany,
Hungary, Ireland, Italy, Kazakhstan, Republic of Korea, Kyrgyzstan, Mongolia, Morocco, Netherlands,
Pakistan, Poland, Portugal, Qatar, Saudi Arabia, Slovakia, Spain and Syrian Arab Republic

*Inscription on this List contributes to ensuring better visibility of intangible cultural heritage
and awareness of its significance, and to encouraging dialogue that respects cultural diversity*

Date of inscription

14 December 2021

Director-General of UNESCO

